

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplice Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploesti

Din Austria.

Sibiu, 18 Iulie n.

(p.) Sântem datori să urmărim cu atenție dezvoltarea evenimentelor în ceea ce privește o monarhie, pentru că la o altă cumpunem întregul; și o zguduire ce s'ar pute naște dincolo, necesarmente trebuie să aibă influență și asupra raporturilor politice din țeara noastră.

Austria a eșit de mult din cadrele constituționalismului, și întreaga conducere de stat se face acum în această parte a monarhiei cu ajutorul paragrafului de nevoe, paragraful 14 din constituție, pe care bărbați de stat prevăzător, au fost destul de precauți să-l vîrască, la timpul seu, poate cu bune intențiuni, în constituția Austriei.

Dar' vorba e, până-când se va pute guvernă în Austria tot cu ajutorul paragrafului 14 din constituție? Pentru că până la infinit nu se va pute merge tot pe calea aceasta. Stări excepționale de lucruri reclamă — ce e drept — mijloace excepționale; dar' mijloacele acestea nu pot fi folosite în permanență, pentru că atunci starea excepțională de lucruri înceată a mai fi excepțională și devine normală, ear' pentru stări normale nu sînt admise mijloacele excepționale. Paragraful 14 din constituția Austriei e însă mijloc excepțional, e — cum am spus-o — paragraf de nevoe.

Guvernarea cu ajutorul paragrafului 14 din constituție ar trebui să înce-teze deci odată în Austria, și să se facă loc adevăratului constituționalism, atât de rău compromis în timpul din urmă pretutindena.

Sînt însă prospecte pentru o astfel de schimbare a situației politice în ceea ce privește o monarhie?

Nu! Din contră; se pare că raporturile se înăspresc tot mai mult; chaosul promite a deveni tot mai mare; încercăturile tot mai multe, ear' desnodământul tot mai anevoios.

Negreșit, că guvernul austriac își va avé programul seu, bine precizat, pentru eșirea din încercătura în care se află, pentru că grija cea mai mare trebuie să 'i-o formeze tocmai eșirea din această stare de absolutism involuntar.

Știm, că starea actuală de lucruri în Austria au provocat-o liberalii, Germanii din Austria, cari vîzîndu-se scoși din poziția de absolută dominație asupra situației politice, au recurs la arma puțin loială a obstrucționismului și au pus pedeci funcționării mașineriei parlamentare. Astfel a devenit necesară recurgerea la paragraful de nevoe din constituție.

Știm și aceea, că liberalii 'și-au formulat un program național, dela a cărui acceptare din partea guvernului austriac depindea depunerea armelor, folosite până acum cu bun succes din partea lor. Guvernul austriac a declarat atunci, că programul Germanilor e discutabil și că va intra în tratări cu ei.

A intrat ori n'a intrat până acum — nu știm. Probabil că nu și de aceea Germanii se pregătesc pentru o luptă energetică în contra guvernului austriac, care va fi înscenată imediat după deschiderea reichsrath-ului ce are să urmeze negreșit la toamnă.

La toamnă are să fie adevărat votat *budgetul comun* al monarhiei, ear' spre acest scop au să fie convocate *delegațiunile*. Convocările are să 'i premeagă însă alegerea membrilor în delegațiuni, și alegerea aceasta nu va decurge neted. Germanii amenință de nou cu abstrucționismul. Ziarele lor o spun cu toată francheța, că *budgetul comun nu va fi votat actualului guvern austriac*.

Ele zie așa: »Budgetul austriac se poate stabili cu ajutorul paragrafului 14 din constituție; *budgetul comun* însă nu, pentru că trebuie să-l voteze delegațiunile. Dar' delegațiuni nu se pot înjgheba fără reichsrath, ear' reichsrath

nu există fără — Germanii. Peste concludia aceasta nu poate trece actualul guvern austriac. Poate că — altul!»

Tot atunci își ridică glasul însă și *Cehii* și zie așa: »Ce va fi, dacă guvernul nu se poate înțelege cu Nemții? N'ar trebui oare, ca guvernul prevăzător să fie pregătit și pentru această eventualitate și se mîntuie odată popoarele ce sufer, prin o *faptă resolută*, care ar pute pune statul pe *base naturale*, pe adevărata voință a majorității locuitorilor? *Pactul cu Ungaria e perfect*; guvernul să înceapă *paclarea cu majoritatea slavă din Austria!*«

Dat fiind acum, că *Cehii* fac parte din majoritatea guvernamentală, e ușor de combinat, că guvernul austriac va înclina spre dorințele lor, ear' amenințările Nemților nici nu le va băga în seamă; ceea-ce e cu atât mai verosimil, cu cât abia câteva zile sînt de când contele *Thun* le-a declarat *Cehilor* tineri că se va *ține de cuvîntul dat!* Și cum acest *cuvînt dat* este: *federalizarea Austriei*, ușor se poate întempla, ca în scurt timp să vedem introdusă în Austria o nouă constituție, pe *base federaliste*, care se pună capăt guvernării cu ajutorul §-lui 14, dar' se pună capăt totodată și aspirațiunilor Germanilor — pentru totdeauna.

În tot cazul, evenimente mari se pot întempla în curînd în Austria.

Sibiu, 18 Iulie n.

DISOLVAREA PARLAMENTULUI. »Pester Lloyd« *ocupîndu-se în primul de Duminecă cu acțiunea ce ar pute să o desvoalte la proximele alegeri partidul poporal din țeară, scapă din condei frasa că: „eine stie de își va trîi zilele actuala dietă până la sfîrșit“*, — din ce se poate deduce, că nu e exclusă posibilitatea *disolvării parlamentului înainte de vreme, poate chiar la toamnă*.

Maghiarisarea. »Politik« *din Praga scrie următoarele: »Maghiarisarea în Ungaria dă aceleași rezultate dușmănoase educațiunei ca pe alte locuri germanisarea cu forța. În cercuri nemaghiare se susțin 400 de școale maghiare, pe seama cărora copiii se storce ca din teasc. Firește, copiii nu învață nimica în școală, pentru că nu înțeleg limba de propunere, așa, că statul cu speșele de un milion și jumătate nu ajunge la alt rezultat decât la acela, că copiii rămîn lipsiți de instrucțiunea adevărată. În schimb însă, comunele adevărat maghiare duc lipsă de școale, fiindcă Maghiarii nu jertesc pentru școale ca alte naționalități, ear' statul ridică școale în scopul maghiarisării, ceea-ce în părțile curat maghiare nu e necesar. Astfel în comitatul maghiar Jász-Nagykun-Szolnok 10.000 de copii nu umbă la școală pentru că n'au școale. Așadar nemaghiarilor li-se împun școale maghiare în contra voinței lor, ear' mii de copii maghiari sînt lipsiți de instrucțiune. E o iconă culturală de pe »globul maghiar« și aceasta.*

»PATRIA«... nu trebuie să mai scriem și celalalt cuvînt, pentru că se știe că e cuvîntul »confiscată«. Numărul ce ne-a sosit astăzi a fost dificultat și el din partea severei cenzuri și a fost confiscat pentru sfîrșitul prim- articolului, în care e vorba de chestii școlare. Vom mai ajunge să vedem »Patria« confiscată și pentru chestii economice sau — sociale!

Posta maghiară. Astăzi am primit numărul din 23 Iulie (5 Iulie) al »Constituționalului« din București. De pe învîlitoare se vede că la posta din București a fost predat în 4 Iulie nou, ear' la Sibiu a sosit în 18 Iulie nou, adevăc tocmai după două săptămîni. Zi' postă maghiară și 'i dă pace!

PASIVITATEA. »Unirea« *din Blaj înregistrînd cele scrise prin ziarele maghiare despre pasivitatea noastră, vine la următoarele concludiiuni:*

»Nu credem, că cu toate acestea Români să fie aplicați a *părăsi pasivitatea la alegeri*. O activitate mai viuă însă pe toate celelalte terene ale vieții publice se impune. Și e grozav de trist că sînt mulți, cari nici azi nu pricep, sau nu vreau să priceapă, că dacă s'a decretat abstinența dela alegeri, nu s'a înțeles, că atât la sate, cât și la orașe, cetăți și comitate să stăm pasivi, privînd apatici cum ni-se răpesc drepturile și se calcă în picioare legile.

Cehii încă amenință. »Narodni Listy« *scrie următoarele: »Lunile proxime vor decide sigur dacă cerurile decisive au destulă putere se pună statul pe terenul dorit (federalistic). Paciența nu poate fi încordată până la extrem. Ori se va realiza ce s'a promis, ori se va face o schimbare defront!*«

Vorbe destul de clare!

Maghiarisarea școalelor în Bihor.

Cei-ce au luat pe suflet alegerea dela Arad au încercat toate sofistăriile și apucăturile, ca să 'și prezente înaintea lumii atitudinea ca fiind menită spre binele de obște. Cu nici un fapt, cu nici o dovadă însă n'au întărit aserțiunile lor, cari astfel rămîn gratuite. — Au crezut că vor reuși a ridica valoarea candidatului și alesului lor micșorînd valoarea și corectitatea celorlalți candidați, adevăc în mod negativ. Date pozitive însă, fie pentru prezentul ori trecutul omului lor n'au adus nici unul.

Am fi dorit ca să ne arate, că cel puțin pe terenul strict bisericesc, școlar și cultural, părintele Goldiș 'și-ar fi câștigat vr'un merit, — dacă pe toate celelalte, și în special pe terenul politic național n'a înscris decât demerite. Nu ni-au arătat absolut nimic. Au aruncat și pe acest teren aserțiuni vagi și neprecisate, d. e. că e »om cu mîile curate«, dar' și aceasta e o aserțiune gratuită, — dacă nu e o denunțiațiune contra celorlalți demnitari bisericesci. Să vedem însă cât de »curate« sînt aceste mîni, cari ani de-arînd au administrat cauzele școlare ale vicariatului.

Faptele proaspete ce ni-s'au anunțat sînt extrem de triste. Și aceste fapte — pe cari le confirmă, cum am văzut ieri și ziarul »Nagyvárad« — sînt așa de caracteristice pentru stările culturale din vicariatul Orăzei-mari, încât din unul singur ne putem închipui, ce va fi peste tot. *Ex uno disce omnes!*

Etă scrisoarea, ce un corespondent din părțile locului ne-a trimis, și din care am dat pe scurt unele știri în nrul 144 al »Tribunei«.

Bihor, 14 Iulie n.

În jurul Orăzei-mari școalele de stat se sporesc în mod pe cât de îngrijitor, pe atât de revoltător. Am ajuns deja acolo, încât însuși profeii îndeamnă poporul să suplice după aceste școale, pentru-ca să poată fi dotați cu 60 (zi șezezeci) fl. pe an pentru catechisare! Astfel s'a întemplat și în comuna Leș, unde preotul locului cu numele Sêrb, își trimite băieții sei în mod demonstrativ la școala de stat, deși există în comună și o școală confesională!

Întreb: Consistorul din Orădea, condus până acum de nou alesul episcop, ce măsuri are de cuget să iee față de acest preot din Leș?

În comuna Tinod, preotul Morărescu, pentru a-și pute valoarea un intravilan de nici o valoare, 'și-a îndemnat poporul, și a efectuat înființarea școalei de stat pe acest intravilan, astfel apoi școala confesională existentă s'a nimicit.

Preotul Morărescu figurează ca acesor la consistorul condus până acum de vicarul Goldiș. Acest Morărescu, întrebîndu-l cineva odată, că ce are de cuget dînsul și consoții sei cu faptul rușinos, că se angajează de apostoli ai

școalelor de stat, cu o cutezanță și un cinism ne mai pomenit a răspuns că: nu 'e și rusine, din contră își fine de onoare patriotică de a propaga înaintarea culturii printre poporenii, care cultură e mai nobilă și superioară culturii naționale românești!

În comuna Hidîșelul-de-sus (lângă Oradea-mare), în care sînt 200 numeri de case, n'a existat școală de când există comuna. Ear' în vederea înființării unei școale confesionale, de vre-o 25 ani încoaci încassează antistia dela fiecare casă câte 25, 30, 50 cr.

Astfel din an în an s'au adunat sume destul de considerabile, cari elocîndu-se la o bancă jidovească, în Oradea, astăzi formează un capital însemnat. Și eată, acest capital adunat din filerii câștigați cu multă sudoare de către bieții fêrani, acum se întrebînzează pentru clădirea școalei de stat!

Numai atîta mai notez, că această nefericită comună se află în și mai nefericitul tract al protopopului Orăzei-mari, Toma Păcălă.

Voină a cruța pe on. public cetitor, deocamdată mă mărginesc la raportarea »numai a acestor casuri.

Călătorul.

În chestia pasivității.

— Voci din presa maghiară. —

»Pesti Hirlap«.

Representă vederile *tiszaiștilor*. În special pe ale lui *Bánffy*. De aceea își cam arată dinții. A scris sub titlul: »Pasivitate? Activitate?« următorul prim-articol, apărut în numărul dela 9 Iulie n. Autorul articolului se pare a fi *Werner*, deputat ardelean.

»Curioase vînturi de Mărșior — zice »Pesti Hirlap« — suflă de prezent, sus dinspre Carpați, și jos de pe munții Ardealului. Se pare că adierea proaspătă și ploaia fecundă e prielnică nu numai grînelor dătătoare de viață, ci și ciupercilor și rimelor. (Ce sublimitate de stil! R. »T.«.) O mișcare ascunsă, parte cutezătoare, parte amenințătoare, se arată aici și acolo. *Slovaci* panslaviști își formulează dorințele în adunări populare, ear' *Românii* se consultă și se agită în presa lor, întrebîndu-se dacă a bătut ori nu ora acțiunei?

Curioase mișcări acestea. Și mai curios e însă, că atunci, când viclenia naționalistă își ridică capul și 'și arată fața, ziua în ameză mare, ea crede, că poate să câștige putere din constelațiunea actuală a politicii interne maghiare. Din constelațiunea de astăzi! Constelațiunea aceasta a adus pace în viața publică, și pronunțata ei misiune este: exercitarea, apărarea și dezvoltarea dreptului. Siguranță și libertate promite ea fiecăruia, scut și sprigin celor slabi.

Ce elemente are această constelațiune, de au putut prinde curaj inimicii nostri? Poate vedé ei simptomele slăbiciunii în respectarea dreptului și în exercitarea dreptății? Ceea-ce e salutar și cade asupra țerei din noua constelațiune, se extinde și asupra tuturor fiilor țerei, asupra naționalității lor. Din mulțumirea generală își pot lua și ele partea lor. Dacă ved zoriile unei zile noue, gîndindu-se mai matur, ar trebui să o salute cu bucurie. Dar' ei caută în ea prilejul de a pune în executare planurile de mult făurite. Cum poate fi deci inaugurarea regulării dreptății semn, că inimicii statului național maghiar pot să încenseze o răscoală generală?

Ghicitura aceasta ni-se impune, când vedem, cum se mișcă deodată, *Slovaci* din Tr.-St.-Mărtin și *Românii* din Sibiu. Curioasă amestecătură. Ceea-ce cer *Slovaci* în adunările lor populare, în sine luat nu e panslavism, ci e dorință democratică. Generalizarea dreptului electoral; ștergerea virilștilor; regularea dreptului de intrunire, — sînt lucruri, în cari ori-care om cu concepțiuni moderne poate să vadă tendențe trădătoare de patrie? Tendența aceasta nici nu reșidă în dorințele exprimate; dar' totuși e curios, că tocmai *Panslavii* agitează, și tocmai în interesul naționalității lor, pentru ideea drepturilor universale cetățenești!

Putem să fim oare atât de naiiviși să credem în caracterul democratic al acestor pretensiuni? Putem să fim atât

de democrați, ca să ne lăsăm a fi trași pe sfoară, când știm, că *Panslavii* voesc să se folosească de arme în contra noastră? Într'adevăr, când isvorul e atât de turbure și intențiunea atât de evidentă, nici cel mai democrat stat și guvern maghiar nu poate fi atât de timpit la mînt, să abdică de maghiarism de dragul democrației. Se poate, — deși nu credem, — că acesta e egoism mărginit, la care oamenii se vor provoca cu compătămire după câteva secole. Astăzi însă lucrul aparține firei noastre, și noi punem caracterul național al Ungariei și supremația maghiarimei alcătuitoare de stat, deasupra tuturor celorlalte lucruri. Căci e posibil și aceea, că *socialismul* are dreptate, și totuși apărăm ordinea socială existentă, în contra agitațiunilor revoluționare ale socialiştilor. Aceasta e dezvoltarea forței naturale pentru menținerea existenței și conservarea dreptului de existență, care nu ascultă de considerațiuni filosofice în vremuri de crise, ci se apără așa cum știe, dacă e de lipsă, cu brutalitate și cruditate.

De aceea trebuie să dăm și noi dreptate elementelor intransigente ale fruntașilor daco-români, când pline de neîncredere în sinceritatea constelațiunei noue, le vedem că nu 'în' de consultă eșirea din pasivitate.

Ceva gîdăla *bunda ursului daco-român*. (Sublim! Red. »Trib.«), dar' nu crede, că aceasta însemnează razele primăverii sale. Zău că nu. Pentru că cei mai sangvinici nu înțeleg rostul noului regim, dacă scot din el putere și speranță pe seama aspirațiunilor lor anti-naționale. Regimul acesta nou nu proclamază acea dreptate, care dacă ar ajunge stăpână, ar pieri lumea sub ea, ci dreptate, care întărește lumea aceasta. Să nu uite nici-odată, că situația de astăzi a creat-o politica maghiară a guvernului maghiar; scopul și rezultatul nu poate să fie deci acela, după care oftează inimicii statului național maghiar. Era nouă vocește să lase să trăească Maghiar, Român, Slovac, Sêrb, deopotrivă, — dar' nu poate să formeze armă omoritoare de Maghiari!

Dacă naționalitățile așteaptă ceva dela domnia dreptului, numai atîta pot să aștepte, că în acest stat maghiar dreptul și dreptatea le împarte și lor binecuvîntările sale. Adevăc: ar pute să fie mai mulțumii, ar pute să se lipească mai cu sinceritate la pieptul statului maghiar. Dar' curioasă formațiune de drept ar fi aceea, care ar avé de scop ridicarea deasupra altora, încălcarea drepturilor istorice ale altora. Ear' când ei, vîzînd acum raporturi mai favorabile, se consultă să treacă de pe terenul pasivității pe terenul activității, — cred că situația e de așa, că li-ar pute da posibilitatea să spargă statul național-maghiar.

Se înșală însă sangvinicii, ear' îngrijirea scepticilor e foarte motivată. Dreptul și legea nu poate însemna nici-odată slăbirea maghiarismului, pentru-că puterea noastră se hrănește din drept și e basată pe lege. Pot să doarmă liniștiți frații români: politica lui *Szêll Kálmán* nu poate să aibă astfel de efecte, cari să se opună intereselor ideei de stat maghiar. Dacă ei contează la ele, se sinamăgesc; dacă le ceteșc din noțiunea curatei domnii de drept, falsifică această noțiune!

Politica de naționalități a guvernului maghiar nu poate rămînea decât *maghiară*: conservarea fără cruțare a integrității ideei de stat maghiar, poate-că cu altă tehnică, cu alt temperament și cu alt sistem, dar' cu aceeași rezoluție și putere neschimbată.

Dreptul e la noi pentru ori-cine, — de aceea avem egalitate. Dar' nime nu poate abusa de el, — de aceea e egalitate. Naționalitățile pot să trăească libere, ca și maghiarimea, dar' ele să nu înțeleagă sub libertate ridicarea lor și dripirea noastră. Pentru-că atât de departe nu mergem cu libertatea! Dacă oprirea la șanțurile ideei de stat maghiar e tiranie, atunci, da, sîntem tirani. Nu este guvern maghiar care să ar feră de imputarea aceasta. Și cu toate-că noul sistem, condus de intenția nobilă împăciuirii, se atinge de toate cu cruțare, în mod domol și catifelat, în dosul atingerii domoale totuși se află brațe puternice. Și zău, dacă vine rîndul așa și cer' trebunții, slobozîm ghiarele, și *Daco-românii* și *Panslavii* desmierdați vor pute simți, că leul, de și 'și ține ghiarele ascunse, totuși e leu. (Noa că o spusesei, dle *Werner*! R. »Trib.«)

În chestia „ajutorului“

— Un echou la decisiul consistorului din Blaj. —

E greu, ca la țeară să fii în curent cu toate, și mai ales să-ți dai seamă și să te amesteci în vorbă, când posta e așa de neregulată, când multe știri le afli după-ace înțar poate în altă fasă — și dacă nu ești împedecat de alte împrejurări, cu voea întârzi de multe-ori, ca judecata glasului tău să nu fie pripită.

Zile multe au trecut de când »Unirea« ne-a vestit »grava știre«: capitularea consistorului din Blaj — a consistorului care singur a remonstat contra obrăzniciei guvernului unguresc, contra rușinoasei împărțiri a ajutorului. Remonstrarea consistorului din Blaj a fost o frumoasă împlinire a datorinței, care multă însuflețire a deșteptat în simțul preoției noastre, arătând voe de luptă și jertfire, în butul tuturor lipse-lor și necazurilor ce zilnic le simte.

A fost o frumoasă împlinire a datorinței remonstrarea, dar' nespun de trist decisiul, prin care consistorul se pleacă condițiilor statorite de guvern. Acest decisiu se pare, că are să pună capăt însuflețirii pornite, — acest concul se pare, că pază a pus gurei celor tari și menit e să înădușească simțimintele lor. Se pare numai, dar' nu trebuie să fie așa! Dacă pilduitorii de însuflețire nu mai avem, să ne fim noi și măiestri și învățați. Dacă cei de sus aflat-au de bine, ca să-și plece capul, noi să nu ni-l plecăm, — noi să facem ca prin jertfa noastră și ei scutiți să fie de rușine. Acum e momentul ca pleava să se aleagă din grâu, acum e timpul să se vadă cine e bun și cine e rău între noi, — e clipa de curățire a trupului, dacă boala e întru el.

Bine să ne dăm seamă cu toții, căci datori simțem să vedem, că vorbele noastre, adevărate și simțite au fost. Vorbele noastre acum trup să se facă, și cu ochi vii să pândim după cei înclinați spre pierire, — cu glasul și cu scrisul să le arătam greșeala pasului, păcătoșenia faptei lor!

Acum începe adevărata noastră luptă, acum, când noi, vorbim în numele nostru și nu alții.

»Unirea« escusă consistorul, că s'a plecat ne mai putând și nefiind împunernic de a vorbi în numele nostru.

Dacă nu a putut vorbi în numele nostru, să fi vorbit în numele se. Să-și fi adus aminte, că acest ajutor nu deosește numai preoția dela sate, ci și consistorul, întru-cât căpetenia noastră bisericească e pusă sub controlul solgăbiraelor unguresci.

Să-și fi adus aminte și de aceasta, și aici să fi vorbit în numele se, să fi răspuns sus și tare, că nu respingem ajutorul în numele preoților, dar' nu vrea să se facă »slugă la dârlogă«, că nu vrea să-și împărțiască. Ar fi fost un lucru pe calea legii, care la tot cazul ar fi versat mai mult foc și dor de luptă în sufletele noastre. Dar' poate-că »și-ar fi atras mânia guvernului.

Ei! și ce înseamnă aceasta altceva, decât că dreptul e pe partea noastră?! Și oare iertat e, ca toate pe voea lor să facem și să nu mai punem pedeci furiei lor de a înghiți mereu cu poftă nebulă tot ce ni-e scump? Firea ne spune, că unul fiecare trebuie să-și apere demnitătea, să-și păzească drepturile sale și alor sei, această sfântă și firească datorință pururea ne strigă: înainte! și de retragere nu vrea să știe, de jerte nu să îngrozește.

FOIȚA „TRIBUNEI“

ÎNVIERE.

— Roman — 61
de Leo Tolstoi.

(Urmare).

Vădit ușurat, cu încetarea muziceii, inspectorul își scoase dintr'o tabacheră o țigară grosă, oferă una și lui Nekhludov.

— Pot să ved pe Maslova?
— Ce cauți tu aici? — întrebă inspectorul pe o fetiță de cinci sau șase ani, care se străcurase în salon, și care, fără să slăbească din ochi pe Nekhludov, se silea să se suie pe ghenunchii tatălui se. — Păzește-te că o să căzi! — urmă el cu un zîmbet indulgent pentru manopera copilului.

— E bine! dacă e cu puțință, v'as ruga să aducă aci pe Maslova! — zise Nekhludov.

— Pe Maslova? Din nenorocire nu ve-ți pute s'o vedeți astăzi.

— Și de ce?
— Ascultați, e numai vina ei! — răspunse inspectorul cu un zîmbet ușor. — Prințe, credeți-mă, nu-i mai dați bani! Dacă vreți, lăsați-mi mie banii pen-

Și cei-ce se jertfesc pentru drepturile, pentru demnitătea lor și alor sei — martirii datorinței și chemării lor în vezi sunt lăudați și de om și de Dumnezeu. Blajul are în istoria sa figură marețe ce au căzut ca martiri ai datorinței lor, ce au fost sânt, și vor fi slăvite și cu cari Blajul se și laudă — pe tot dreptul — de câte-ori i-se dă numai ocașiune. Învețe Blajul dela acești pilduitori ai sei și nu să oprească în calea abia începută!

Primejdia ce se ridică asupra provinciei române gr-cat. e așa de mare și alcătuită cu atâta măiestrie păgână, încât căpeteniile bisericeii noastre zilnic trebuie să aibă înaintea ochilor istoria marelui I. M. Clain, și a fi gata de a se lupta și pătimii după pilda lui.

Blajul, poate, știe de ce s'a supus, dar' eu cred, că nu trebuia să retireze în această mișcare, ce e preludiul unei lupte și mare și apropiată; a unei lupte ce vom pute-o sfârși bine, numai prin o extremă însuflețire și jertfire de noi înșine.

Înțeleg lupta, ce o provoacă conștința și autonomia; luptă de trei-ori primejdiașă: primejdiașă pentru ademenirea banului sunător, primejdiașă prin atotputernicia guvernului păgân și fără scrupuli în ajungerea scopului ce-l urmărește, primejdiașă în urmă prin neunirea și legătura cea slabă ce e între singuraticile părți ale provinciei noastre metropolitane.

Ce vom pute face, ce greutate vor avé vorbele noastre, dacă și atunci cei-ce chemați sunt să trăească în unire canonică cu capul lor, ca împreună să se sfătuiască despre toate cele-ce ating provința; zic, ce vom pute face dacă unul fiecare va lucra de capul se, precum s'a întâmplat și acum cu ajutorul de stat?

»Unirea« ne spune, »că nu Blajul poartă vina, dacă nu se poale stabili o procedură uniformă în această chestiune (ajutorul de stat) și în alte tot așa de vitale pentru biserica noastră«. Asa va fi, însă dacă Blajul rămânea în fruntea mișcării pornite, așiftătorul însuflețirii, ce creștea val de val, ce trecut-a deja și în diecesa Gherlei, atunci chiar acest curent însuflețit ar fi produs unirea în simțire și gândire, ar fi produs uniformitatea în lucrare. În clipele de ispită și primejdie ce ne așteaptă, singur numai însuflețirea ne poate mântui, dându-ne tăria unirei — însuflețirea mulțimei e mântuirea și a conducătorilor, ea ferește de cădere pe cei slabi de ânger, pe cei-ce bat marginile.

Din avântul însuflețirii și îmbărbătării decisiul consistorului din Blaj ne-a oprit, ne-a doborât, cuprinzându-ne sufletele din nou neștirea și nehotărârea, deși e împedca ca lumina soarelui să accei bani, bani de sânge fiind, nu se pot primi, pentru aceea s'a protestat până acum, pentru aceea trebuie să respingem o indignare și acum, când consistorul nu mai e cu noi. Am fost și trebuie să fim contra, nu de dragul consistorului, ci pentru mărșevenia banilor.

Pilduitorii de jertfire să se arete, ei să ne însuflețească, ei să verse dorul luptei sfinte — pentru biserica și neam — în inimile noastre. Dar' poate e greu să jertfesci, să te lapezi de banii păcătoși, pe cari singur și cu multă căcivlire i-ai cerut dela Inaltul ministru unguresc. Slăbiciunea noastră dă arme dușmanului.

De aceea finesc strigând: Mirenii! Preoții! sus inimile se avem, unul pe altul să ne întărim și îmbărbătam, ca avutul să ni-l mântuim! **Richteamul.**

Chestiuni bisericești.

Sinoade mixte.

Șeica-mare, 16 Iulie n.

Ca împreună cu credincioșii bisericeii noastre să ne putem pronunța asupra condițiilor jignitoare de biserica și neam cu privire la împărțirea ajutorului ordinar de stat, asemnat pe seama preoției noastre, cum și asupra întregirei salariilor preoțesc — intenționată de guvern, — subscrișii ne luăm voe a ruga pe această cale întreagă inteligența română aparținătoare bisericeii noastre unite cu Roma — ca să stărue pe lângă purtătorii oficiilor protopopești concernente, ca în timpul cel mai scurt să convoace sinoade protopopești mixte, ca astfel să se iee marea responsabilitate în o cauză atât de gravă ce ar pute căde eventual singur pe preoție — de pe capul ei.

Convocarea acestor sinoade se impune cu atât mai virtos și încă în timpul cel mai scurt, cu cât cuitanțele — făcute în limba maghiară și vidimate de fisolgăbiru, cum și informațiunile în cauza întregirei, — aceste din urmă sunt de a se subșterne Veneratului consistor arhiepiscopesc până în 1 August a. c. st. n. — se vor subșterne cât mai în grabă.

Apelăm la bunăvoiața inteligenței noastre și cerem, că acum e timpul, ca să-și împlinească datorința față de biserica și neam și sperăm tare, că purtătorii oficiilor protopopești își vor ține de-o datorință plăcută a invita inteligența din tractul se spre consultare în cauză.

La muncă deci — Dumnezeu ne ajute!

Demetriu Deac, preot unit.

Aron Domșa, preot unit.

Racoța, medic.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Nogiorid (Bihor), 16 Iulie n. — Preotul român gr-cat. Aurel Popovici, din Nogiorid (lângă Oradea-mare), refușă de a îndeplini actul de cununie, dacă e căsătorie mixtă (Români gr-cat. și gr-or.) și dacă cel de confesiunea gr-or. nu trece la unire. Resultatul e, că mirii îl părăsesc și rămân necununăți.

Astfel am ajuns a fi martori la un lucru de neceruz: poporul voește a-și manifesta alipirea cătră așezămintele bisericeii prin fapte și se află »preot«, care îi face imposibil așa ceva. Ce dispoșiții are de cuget a efectul consistorul român gr-cat. orădan față de acest preot? (Mirii ar trebui să se ducă a se cununa la alt preot Red.)

D. Lascu, student în drept.

Bihor, 16 Iulie n. — În comuna românească Cefa (comitatul Bihorului) s'a terminat clădirea edificiului comunal, ce costat 20.000 fl. (zi: douăzeci mii de florini). Pe spinarea unui sat, ce nu dispune decât de 1000 de suflete și pentru un lucru, unde e suficient și o sumă de trei mii, e o sumă îngrozitoare, dar' e fapt.

Vorba e însă, că pe fruntea edificiului stă inscripțiunea: »Közseghaza«. E rușine pentru Românișii din Cefa, că au jertfit o sumă așa de enormă, pentru înfrumășarea comunei lor cu un astfel de edificiu și nu au fost în stare a efectul, ca să figureze pe el inscripțiune românească.

Ori nu există preot român în Cefa, care să-și lumineze poporeniile sei?

Săcuieu, 16 Iulie. — Astăzi s'a descărcat asupra comunei Săcuieu (cot Cojocnei) o ploaie torențială, de care aici rar s'a mai văzut, cu toate-că comuna aceasta e situată întru munți. Picurii cei mari de ploaie după o 1/2 oră au fost înlocuiți cu bucăți mari de grindină, care în timp de aproape o oră au albit întreg hotarul, pustiind total și slaba recoltă a acestui an.

E înfiorător să privești fețele desperate ale locuitorilor de aici, mai cu seamă femeii, căci bărbații sunt duși mai toți la secerat pe șesul Ungariei. Grindina nici după 2-3 ore dela încetare nu s'a topit, ear' valurile turbate ale așa numitei »Valea Lupului« de pe la 11 ore a. m. până seara spălând chiar și edificii mai mici de pe țermuri.

Cronica zilei.

Sibiui, 18 Iulie n.

Memento. 23 Iulie: Despărțământul XIII al »Aștrai« (Abrud), adunare generală în Lupșa.

Biserica nouă. În Hașfalău se va edifica biserica nouă gr-or. Spre acest scop se va ține licitațiunea minuendă în 23 Iulie st. n. Spesele sunt preliminate în suma de 2136 fl. 90 cr.

Școală nouă. În Ludoșul-mare, protopresbiteratul Mercurei, se va edifica școală nouă gr-or. Spesele sunt preliminate în 2440 fl. 17 cr. Licitațiunea minuendă se va ține la 23 Iulie st. n.

Concurs. Cu termin de 30 zile dela prima publicare, sunt escrise concursuri pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școalele gr-or. din: Porcești (două posturi), Porumbacul-superior, Sebeșul-inferior, Sebeșul-superior, Sărata (protopresbiteratul Arvigiului), Roșcani-Mihăești, Brisnic, Lăpușnic, Lăpușniul-superior, Rădulești, Panc-Seliște, Lăpușniul-inferior, Stănțești-Ohaba, Baștea-Holdea-Coșești, Fintoag, Dobra (protopresbiteratul Dobrei), Poiana, Apoldul-de-jos, Mercurea, Apoldul-de-sus, Rod, Reciul, Gârbova, Tău (protopresbiteratul Mercurei), toate cu salariu de câte 300 fl. și accesoriiile; cel din Dobra e salariat cu 400 fl.

Vifor. În Budapesta a fost Duminecă după ameazi mare viscol împreunat cu povoiu și dese tunete și fulgere. În două locuri a lovit trăsnetul: în moara cu vapor »Concordia«, pe care a aprins-o, dar' focul a fost în curând localizat și stîns, și într'o haltă a tramvaiului electric, unde se aflau adăpoștiți de ploaie doi copilași. Fulgerul a sfărmat lampa electrică, ear' copilașii au scăpat numai cu șgărieturi cauzate de țandurele de sticlă.

Biserica română la Viena. Colonia română din Viena resimte adânc trebuința unei biserice proprii și desgustul, de care e cuprinsă față de parochia grecească, la care pentru nefericirea ei e deocamdată înrolată, a devenit insuportabil. Comitetul de acțiune ales de ea, al cărui suflet e colonelul în retragere dl Lupu, s'a pus deja pe lucru pentru a acvira coloniei o capelă provisor. Zilele trecute acest comitet a înaintat o petiție cătră Venerabilul consistor metropolitan din Cernăuți, în care expune situația precară, în care se află credincioșii de naționalitate română și cere îndrumarea tuturor remediilor necesare. Drept remediu, ce imediat ar trebui aplicat, comitetul cere trimiterea unui preot pentru împărțiasirea învățământului religios. Copiții Românilor lipsiți de catechet stînt expuși celei mai triste ignoranțe religioase. Pro forma îngrijește preotul grec eliberarea testimoniilor de religione. Dar' cum? E în adevăr o simplă formalitate și speculațiune de venituri. Familia respectivă primește în schimbul unei taxe dela cucernicul părinte de pe Fleischmarkt

testificarea asupra unui învățământ religios, care în realitate nu s'a împărțiat. Stări triste, ce trebuie numai decât sanate. (»Patria«).

Statua lui Tudor Vladimirescu. Guvernul a fixat pe 15 Octomvrie inaugurarea statuei lui Tudor Vladimirescu, ridicată în Tîrgu-Jiu (România).

† Constantin D. Sturdza, directorul școlaei de poduri și șosele din București, a murit Sămbătă. Răposatul era cumnat cu Dimitrie A. Sturdza, Petru P. Carp și Ioan Miclescu.

dl Titu Maiorescu a dăruit bibliotecii gimnasiului din Giurgiu (România) 1000 de volume.

Școala din Cacova. Parochienii gr-cat. din Cacova (Vlădhăza), comitatul Albei-inferioare, își vor edifica școală nouă. Pentru clădirea ei se va ține în 22 Iulie n. licitațiunea minuendă la casa parochială. Spesele clădirei sunt preliminate în suma de 2136 fl. 90 cr.

Petrecere în Borșa. În 30 Iulie st. n. se va face sfîntirea și punerea petrei fundamentale la nou edificândă biserica gr-cat. din Borșa (Kolozs-Borsa). Actul sfîntirii se va începe la 10 ore a. m., după care, la 2 ore p. m. va urma prânz comun, ear' seara la 6 ore petrecere cu joc în favorul bisericeii. Prețul cuvertei la prânzul comun e 1 fl. 30 cr., ear' prețul de intrare la petrecerea cu joc e 1 fl. de persoană și 2 fl. de familie până la 3 persoane.

Mandatul dela Hațeg. Partidul liberal din cercul electoral al Hațegului în conferența ținută alaltăieri a hotărît să candideze pe Pónory Sándor, presidentul tribunaului din Brașov. Până acum Pónory nu are contra-candidat. Mandatul a ajuns în vacanță prin alegerea deputatului Mara Laszlo de vice-comite al comitatului Hunedoarei.

Barbarino. Notarul cercual din Cris, comitatul Fărnava-mare, și-a bătut scriitorul de l-a făcut tot sânge și apoi l-a încluiat în pivniță, unde fără pâne fără apă l-a ținut închis șapte zile. Protopretorul aflând despre aceasta l-a destituit din post pe crudelul notar și l-a dat pe mâna judecătoriei criminale. Notarul se cheamă Barbarino Márton.

Vânătoare de mistreți. În hotarul comunei Eléd (comitatul Odorheului) porcii sălbateci s'au sporit așa de mult, încât devastează total sămănăturile bieților oameni. La rugarea antistiei vicecomitei a dispus să se facă vânătoare, spre care scop s'a constituit deja o mare societate de vânători, având în curând să ese la goană în contra nechemăților oaspeți pădureni.

Panamă spaniolă. »Liberal« din Madrid raportează, că la căile ferate nordice s'a constatat o defraudare de 2.750.000 pesete. S'a introdus imediat cercetare. Se crede, că sînt compromiși în afacere mulți oameni de frunte ai Spaniei.

Ciclun în România. Mercuri și Joi a căzut asupra Brăilei, a băilor Lacul-Sărat și asupra județului Tulcea o ploaie torențială însoțită de tunete, fulgere și trăsnete. În județul Tulcea mai multe sate au fost inundate. O trăsură, fiind surprinsă pe drum, a fost ridicată de ciclun cu cai cu tot, ear' în căderea ei s'a sfărmat toată.

Nekhludov se apropiă de o ușe. — Pot să mă uit? — întrebă el pe inspector.

— Cum voiți, — răspunse acesta cu un zîmbet amabil; și începî să vorbească cu paznicul.

Nekhludov trase oblonul dela deschizătură, și-și lipi ochii de mica fereștruc. În celulă era închis un om înalt care se primbă prin celulă cu un pas grăbit, îmbrăcat numai cu o cămașe. Auzind șgomot, el își ridică capul, aruncă o privire spre ușe, încrunță sprâncenele apoi își relău mersul.

Nekhludov se oprî la altă celulă. Privirea lui întâlni privirea ciudată și neliniștitoare a unui ochiu mare, negru, lipit la fereștruc din cealaltă parte. El se grăbi să-nehidă oblonul.

În a treia celulă văzî un om scund, care dormea pe un pat cu picioarele ghemuite, cu capul acoperit.

În celula următoare un prizonier sta jos, cu ochii în pămînt, cu coastele spriginite de ghenunchi.

Auzind șgomot la fereștruc, acel om își ridică capul și-și întoarse mașinalicește spre ușe; dar' tot chipu-i palid și special, ochi se adânciți în cap arătau lămurit că nu-i pasă să știe cine privia în celula sa. Ori-care ar fi fost cel care privia pe acel nenorocit, evident, că el nu mai aștepta vre-un bine dela nimeni. (Va urma).

ii văzî tremurând, când zăriră pe inspector. Unul dintre ei, în particular, își lăsă capul în pămînt și se posomorî și ochii lui negri se inflăcărară deodată.

— Evident, că talentul trebuie încurajat, nu e drept să fie împedecat în desvoltare; dar' într'un apartament așa de mic ca al nostru, vedeți d-v., acest pian care nu mai tace, adese-ori e penibil! — urmă inspectorul fără să dee atenție prizonierilor.

Și tîrîndu-și picioarele ostenite, el conduse pe Nekhludov în sala cea mare.

— Cum o cheamă pe deținuta pe care doriți s'o vedeți? — întrebă el.

— Bogodukovska!

— Trebuie să fiți buni, ca să așteptați puțin. Trimiteți s'o aducă.

— Nu pot, așteptînd-o, să ved pe prizonierul Manșov, osândit pentru incendiu?

— Aceasta e în celula sa. Vreați să mergeți să-l vedeți în celulă?

— Dar' da, asta m'ar interesa!

— Oh! o să vedeți, aici nu e nimic mai interesant decât acest lucru!

În același moment intră în sală elegantul subinspector.

Subinspectorul era un tiner blond cu mustațele unse cu cosmetic și care răspânda în juru-i un miros tare de apă de Colonia de cea mai bună.

— Binevoiiți să fiți așa de buni, ca să mă urmați! — zise el lui Nekhludov cu un zîmbet amabil. — Vă interesați de stabilimentul nostru.

— Da, dar' mă interesez mai mult de acel Manșov, care, după câte mi-s'au spus, nu e vinovat de crima ce i-se impună.

Subinspectorul înalță din umeri.

— Asta se întâmplă! — zise el liniștit, după-ace se oprise, din politețe, ca să lase pe Nekhludov să între ântăiu într'un coridor larg în care era o putoare infectă. — Dar' adese-ori și mint.

Ușile camerilor erau deschise, și mai mulți deținuți stau pe coridor.

Subinspectorul, trecînd, răspunse distrat salutarilor paznicilor, și nici nu-și da osteneala să răspundă la ale deținuturilor, dintre cari, cățiva de altmintrelea se străcurau în camerele lor, pe când alții se opreau și stau nemiscați foarte respectuos, cu mâinile la cingătoare.

Subinspectorul duse pe Nekhludov prin tot lungul coridorului și printr'o ușe de fer îl introduce într'un alt coridor, mai strîmt, mai întunecos și în care era o putoare și mai nesuferită.

Pe acest coridor erau de amîndoué părțile ușii închise cu cheia pe din afară și provăzute cu mici deschizături. Acest al doilea coridor era gol, numai un paznic se preumbă în lung și în larg, un paznic bătrîn cu fața tristă și morcănoasă.

— Manșov? În care celulă?

— A opta la stînga.

— Și toate celulele astea sînt ocupate? — întrebă Nekhludov.

— Toate, afară de una!

Pentru fondul religios gr.-or. din Bucovina pe anul 1899 s'a statorit următorul buget: venit 1,149.000 fl., anume: 716.520 fl. dela domenii și păduri, 822 fl. dela băile montane, 1050 fl. din vânzarea cărților școlare, 3000 fl. contribuțiile funcționarilor la fondul de pensii și 16.058 fl. venit diverse. *Cheltuielile* sunt preliminate în suma de 1,059.673 fl., dintre cari pentru culte 665.038 fl., instrucțiune 190.910 fl., cheltuieli curente 91.025 fl. și pensii 112.700 fl.

A murit de jale. Zilele trecute a fost dus spre vecinicia odihnei cărmărușul Petru Ceacovan din Timișoara. La trei zile după înmormântare a murit și nevastă-sa. I-a curmat zilele jalea după soțul ei.

Urmările beției. În Fabricul Timișoarei într-una din sorile trecute zidarul Iosif Klimák răsculase întreaga strada prin sbierătele lui. Era beat omul și isbucise asupra-i delirul beției.

Export de carne la Berlin. Cetim în »Timpul« dela 16 Iulie: »O casă de comerț din Berlin a trimis în țeară un reprezentant care s'între în tratări pentru exportul carnei și a vitelor pe piețele Berlinului. Direcția serviciului sanitar superior se ocupă acum cu această chestiune«.

Credința deșăartă, spre rușinea celor cari nu se pot desbăra de ea, se manține încă prin unele ținuturi românești. Astfel în *Ticuzul-român* — după cum cetim în »Magyar Polgár« dela 17 Iulie — câțiva oameni în 3 Iulie au desgroptat cadavrul unei femei și punându-i în gură scâlsuș 'l-au îngropat eară. Dumineca trecută, după miezul nopții, au desgroptat de nou cadavrul și tăindu-l în bucăți 'i-au scos inima și punându-o pe vâtră au purtat-o jur împrejur prin cimiter, apoi au aruncat eară în mormânt bucățile de cadavru și le-au îngropat. Se zice, că aveau de gând să facă astfel și cu alte două morminte de femei, dar' au intervenit autoritățile. În contra făptuitorilor s'a introdus cercetare. Motivul acestei barbarii medievale e credința deșăartă, că femeia fusese strigoaie și ea e vina, că în comună băntuie între vite boala de splină.

Știri mărunte. Dl Ioan Iuga și d-soara Filotea Iuga, își vor sërba cununia în 6 August st. n., în biserica gr.-or. din *Tilizea*.

Generalul italian *Giletta*, cel arestat în Franța pentru spionaj și agrățiat de presedintele *Loubet*, zilele trecute a fost pensionat.

Dl *Demetriu Boariu* e numit paroh în Bobohalma, districtul protopopesc gr.-cat. al Ernoutului.

În *Vurpăr* (cercul Vințul-de-jos) este de ocupat un post de *notar adjuncț* împreună cu oficiu de matriculant. Terminul de concurs 28 August.

În *Nyiregyháza* ieri noaptea s'a aprins moara cu vapori a lui *Schlichter* și a ars de tot. Paguba e peste 100.000 fl.

VIATA SOCIALĂ.

Petrecerea din B.-Huedin.

— 12 Iulie 1899.

Prima petrecere românească în Huedin. — Vandalism unguresc. — Buni augurii.

Cumplitetele tempestăți, ce au început a se descărca deja de cu vreme asupra Huedinului în ziua petrecerii din 9 I. c., ne povesteau pierderea mărețelor iluzii ce le-am legat de aceasta; dar' cu toate acestea publicul nostru dornic de a folosi fericita ocazie, ce în Huedin pentru prima oară 'i-s'a dat, s'a prezentat în număr destul de respectabil.

Regretă foarte mult cei cari nu au luat parte; lucru pe care dela mulți 'l-am auzit.

Jocurile, începute cu o drăguță de *Ardeleană*, au fost așa de animate, cum pe la noi nu s'a mai văzut.

Între familiile cari au binevoit a lua parte am putut cu înțelegere nota: familia *Gallu* din Sécouie cu d-soara *Virginia* Gall, *Porușu* din Alma, *Căpușan* din Dretia cu d-soara *Rozica Căpușan*, *Pop* din Morlaca, d-na *Carolina Pop* din Morlaca, familia *Mărinceș* din Sécouie, *Truța* din Ciucia, *Pop* din Fildul-de-jos, *Ciupe* din Stirciu, *Moldovan* din Lapun, *Farcas* din Călata-mare etc.

Străinii, cari ne-au trimis numai un reprezentant — mai știu ce intențiuni — nu s'au putut răbda să nu contribuie cu »*obolul*« lor, după-cum presupuneam, surprinzându-ne pe la 2 ore noaptea, pe când răsuna sunetele melodioase ale »*Horii Sinatci*«, cu spargerea cătorva ferestri ale săleii de dans. Din norocie nici o altă pagubă nu s'a întâmplat.

Oaspeții cu deosebire damele au fost cuprinse de o mare spaimă. Aceasta însă nu a durat mult, căci s'a făcut îndată dispozițiuni de siguranță prin d-nii aranjieri.

Fie, ca înagurarea noului despărțământ cu seminele lui să ne dea roadele binefăcătoare. *Costin*.

Din Topârcea.

Inteligența din Topârcea invită la *preocupiunea teatrală-declamatrice* împreună cu dans, ce se va aranja Duminecă, în 11/33 Iulie a. c., în sala școlaei din loc. Începutul precis la 7½ ore seara. Prețul de intrare: de persoană 50 cr., de familie până la 3 persoane 1 fl. 20 cr. Venitul curat e destinat pentru augmentarea fondului înființării bibliotecii. Suprasolviri și oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică.

Programul e următorul: »Noi vrem pământ«, poezie de G. Coșbuc. »Mama Ungurului«, de Th. Speranță. »Vespasian și Papinian«, dialog de I. Negruzzi. »Sărăcie lucie«, comedie populară cu cântece de *Iosif Vulcan*.

Din Năsăud.

Tinerimea universitară română din Năsăud și jur invită la petrecerea cu joc, ce o va aranja Duminecă, la 6 August st. n. a. c., în sala de gimnastică dela gimnasiu, cu prilejul adunării generale a despărțământului XXI. (Năsăud) al »Asociațiunii«. Începutul la 7½ ore seara. Intrarea de persoană 70 cr. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea școlarilor săraci dela școala elementară română și confesională gr.-cat din loc, parte pentru înființarea de bibliotecii populare. Suprasolviri marinimoase se vor primi cu mulțumită și cuita publice.

Din Arad.

Tinerimea română din Arad, ca secție a comitetului central constituit pentru aranjarea festivităților cu ocaziunea instalării nou alesului episcop, a ilustrității Sale domnului *Iosif Goldis*, va aranja concert și petrecere de dans, Marti, în 1 August st. n. 1899. Comitetul tinerimii: *Ioan Rațiu*, president; *Romul Roșescu*, vice-president; *Ioan Moldovan*, secretar; *Vasile Avramescu*, controlor; *Axente Secula*, vice-president; *Iuliu Coste*, secretar; *Cornel Pavloviu*, cassar. Membrii: *Vasile Arjoca*, *Alexiu Babescu*, *Sever Barbura*, *Valeriu Bejan*, *George Boamben*, *Teodor Burdan*, *Emil Costea*, *Aurel Crișan*, *Ioan Dejenar*, *Emil Doje*, *Aurel Grozda*, *Cornel Iancu*, *Cornel Lazar*, *Trifon Lugojan*, *Liviu Magdu*, *Vincențiu Marcoviciu*, *Valeriu Milovan*, *Petru Minișan*, *Ioan Niga*, *Nerva Oncu*, *Virgil Paguba*, *Silviu Pop*, *Cornel Popescu*, *Atanasiu Popoviciu*, *Eugen Popoviciu*, *George Popoviciu*, *Nicolae Siclovian*, *Dr. Iulian Suciu*, *Ilie Ursu*, *Augustin Venter*, *Nicolau Vulpe*. Venitul curat e destinat în favorul »*Asociațiunii naționale*« din Arad.

Concertul, dat cu concursul domnișoarei artiste *Aurelia Cionca*, pianistă, are următorul program:

1. Chopin: »Rondo« op. 16. a) Andante, b) Più mosso, c) Allegro vivace. Executat la pian de d-soara *Aurelia Cionca*. 2. Meyerbeer: a) »Lied des Pagen« din opera »Hugenotii«. Cavada: b) »Sărututul«, romanță, cântată de d-soara *Felicia Beleş*, cu acompaniamentul doamnei *Hermine Lazar* n. Papp. 3. Liszt: »Rapsodia nr. 12«, executată de d-soara *Aurelia Cionca*. 4. Schubert: »Impromptu« op. 142 nr. 3. Cu cinci variațiuni, exec. de d-soara *Aurelia Cionca*. 5. Liszt: »Rossignol« (Privighitoarea), exec. de d-soara *Aurelia Cionca*. 6. Verdi: Fragment din opera »II Trovatore«. Murșan: »Potpourri românesc« (Al doilea). Executate pe violină de dl *Silviu Pop*, acompaniat de doamna *Hermine Lazar* n. Papp. 7. Lubiez: »Rapsodie românească« nr. 1. Executată de d-soara *Aurelia Cionca*.

Din public.*)

Act de recunoștință.

Pétruns de însemnătatea clasei de mijloc (meseriașilor) la noi, distinsul avocat și director al institutului de credit și economii »*Ardeleana*« și desintereșat sprijinitor al instituțiilor noastre, dl *Ioan Mihai* din Orăștie, a ținut s'își arate generozitatea față de »*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*«, punând la dispoziția subscrisului comitet diurnele sale congresuale și sinodale în suma de fl. 62.73.

Din această sumă s'a adaus: fl. 15 *fondului disponibil*, ca taxă de membru ajutor pe 3 ani (à fl. 5); fl. 30.95 la *fondul expozițiunii anuale*; fl. 8.97 la *fundațiunea Bechniș*, cu menirea de a se cumpăra și distribui între învțăcei și sodali cărți folositoare; fl. 5.68 la *fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români* și fl. 2.13 la *fondul expoziției ubilare*.

Prin această sumă, averea Reuniunii în bani elocați la »*Albina*«, a ajuns cifra de fl. 614.41.

Dee cerul poporului nostru mulți bărbați de generozitatea dlui Dr. Mihai, căruia aducându-i tributul recunoștinței membrilor Reuniunii noastre, îi dorim dela bunul Dumnezeu viață îndelungă.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

gată spre a avè mulțumirea de a vedè înflorind pretutindenea clasa meseriașilor nostri, atât de necesară fiecărei națiuni, ce tinde la bunăstare și înaintare.

Din seșiina comitetului »*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*«, ținută la 13 Iulie n. 1899.

Victor Tordășianu,

președinte.

Zacharie Aron,

notar substitut.

Tribuna Literară.

Din reviste străine.

— »*Rivista politica e letteraria*«. Roma, Ufficio della »*Tribuna*«. An. III, vol. VIII, fasc. I. —

De trei ani apare în Roma: »*Rivista politica e letteraria*« editată de ziarul »*Tribuna*«. Sântem în relații de schimb cu excelenta revistă. »*Tribuna*« noastră a fost primul organ românesc, care a intrat în schimb cu noua revistă și multă vreme a fost și unicul. În timpul din urmă vedem că are și »*Convorbiri literare*« și »*Transilvania*«, organul »*Astreii*«.

Cuprinsul ultimului număr pe Iulie al »*Rivistei*« este următorul:

Il fenomeno italiano de... XXX.

La nuova, roman de Riccardo Pierantoni. La riforma dei contratti agrari, de professorul *Fabbio Luzzato*.

La politica dell'emigrazione nei principali stati d'Europa, — de advocatul prof. *Vincenzo Grossi*.

L'anticissima iserizione del foro — de *Numasios*.

Educații e recreații de Dr. *Eugenio Minossi*. — L'inchiesta ferroviaria-Rassegna economica e finanziaria. — Della borsa di Parigi.

Precum se vede din titlul lor articoliu nu ne privesc mult. Numai la 2 mă opresc puțin.

Profesorul *Grossi*, în studiul seu asupra *emigrațiunii* statoroște, pe baza legislației comparate, că sânt trei feluri de state:

1. Unele protej și diriguiesc emigrațiunea la coloniile lor naționale.
2. Unele tolerează și protej emigrațiunea.
3. Altele restrîng libertatea de emigrare.

Între acestea din urmă e și monarhia noastră, resp. Ungaria. Se știe că *Maghiarii* se plâng de emigrarea *Slovacilor și Rutenilor* în America și de cea a *Sécuilor* în România. De emigrarea *Românilor* nu se plâng, pentru-că li-ar părè bine să ne ducăm toți peste graniță, cum adesea ni-se spune, în momente de indignare patriotică.

Cu privire la aceste state, cari restrîng libertatea omului de a emigra, *Grossi* observă, că împedecarea nu se poate face, decât cu măsuri excesive, imposibile de altfel, decât în țeri absolute cum e Rusia și Turcia. De aceea zice — citând pe *I. B. Say* — că »*emigrațiunea obligă pe guvern să se poarte bine» și că »cel mai bun metod de a reținè pe oameni, este de a fi just și bun cu ei*«.

Înțelege-vor stăpânitorii de azi ai Ungariei aceste crude adevăruri?

Cea mai veche *inscripțiune* găsită în forul din Roma, — de care se ocupă »*Numasios*«, — ne privește deasemenea și pe noi. La 10 Ianuarie 1899 s'a găsit în forul roman o peatră de *marmură neagră*, despre care se susține, că ar fi peatra dela mormântul lui *Romul*. Știri care a străbătut la timpul seu și în presa noastră. De atunci încoaee s'au mai desgroptat ruinele unui templu, și s'a găsit între ele o peatră mare, cioplită, având o admirabilă *inscripție*, din secolul al VII. înainte de *Christos*, adecă cam de 25 veacuri.

Drept cele mai vechi *inscripții* antice romane se citau până acum două:

1. De cuprinsul următor:

Duenos med feked en manom einom dze noine med maos — din secolul al IV-lea ori al V-lea a. Chr.

2. Sună astfel: *Marios med fe faked Numasioi* (a se traduce: *Manius me fecit Numerio*) din secolul al VI-lea.

Cea descoperită acum e mai veche cu un veac ca acestea. Conține deci urmele de limba și scrierea cea mai veche a străbunilor nostri. Caracterele *inscripțiunii* sânt mari și frumoase. Din ele archeologul *Ceri*, care a studiat-o și întregit-o (căci nu-i întreagă) deduce că *Romani* au învățat a scrie și a imprumutat alfabetul nu dela

Greci, cum se admitea până acum, ci dela *Etrusci*.

Reproduc aci literile cari ne-au păstrat cele mai vechi urme ale unui product al spiritului roman:

QVOI HO.....SAKROS ES EDSOR
.....IASIAS RECEI LO.....EVAM QUOSR...
...M KALATO REMHAP.... CIOD IOU
XMENTA
M ITERL...M QVOI HAVELOD.... OD
IOVESTOD
...OIVOVIOD.

După întregirea și interpretarea lui *Ceri*, care se poate vedè la pag. 93 a »*Revistei*«, *inscripția* conține o lege aparținătoare la *jus sacrum*, și prescrie cum să se facă jertfele de expiațiune. Din punct de vedere lingvistic rețin din interpretarea lui *Ceri* cuvintele: *Rex, regi*, (= *regei*), *fordae* (= *hordae*, vaci de făt) *sordae* (= *scroafe*) și cuvântul *calator* (*Kalatore*) ce înseamnă un »*pontifex minor*«, care chema la sacrificiu.

Autorul italian, însuflețit de noua descoperire a unui vechiu document de civilizație romană, își încheie astfel articolul:

»Cuvintele misterioase ale umilitei petri, ascunse dinaintea ochiului omeneșc poate în decurs de 2290, ani se reîntorc la lumină. Ele sânt vocea solemnă a Romei, în puternica sa tinereță, voce care trecând prin 25 de veacuri învață noua *Italia* să-și recâștige mărimea antică prin cultul sever al datoriei și prin cultul amintirilor străbune«.

Această voce venerandă, ce glăsuiește și ea despre religione, trebuie să străbată și în Carpați, la coloniile vechi ale Romei, spre a le aminti originea și menirea înaltă.

Ceea-ce face foarte interesantă revista italiană e *buletinul ei biografic*, care ne pune în curent cu o mare parte din productele noue ale minții omenești. Recenziuni scurte dar cuprinzătoare, și o interesantă *Revistă a Reviztelor* face forța acestui *buletin*.

Cum noi nu prea avem legături cu marea mișcare literară din lume, voui face câteva notițe, mai mult de curiositate.

Generalul *R. Curch*, în opul »*Brigantaggio e società segrete nelle Puglie*« (1817—1848) spune că exista o societate a *hotărâșilor*, înțelegată de un preot (!) abatele *Ciro Annichiarico di Grottaglie*. În societatea aceasta nu era admis nime ca membru dacă nu dovedea că a sèvrșit cu sânge ree două omoruri!

La Arm. Colin în Paris a apărut un roman de I. H. Rosny, cu titlul »*L'Aiguille d'Or*«. Scena se petrece în Africa-de-Sud. Motivul principal e ura autorului în contra Englezilor: El pune pe un indigen african se treacă în revistă pe toate triburile sălbatice din Africa-sudică, *Cafri*, *Hototai* etc., pentru-ca se constata la sfârșit, că mai reî decât toți sânt — *Englezii*, cuceritorii *Transvaalului*!

Recensentul *Revistei* face următoarea observare, la această parte politică a romanului francez:

»E curios de a vedè cum la actualii scriitori francezi reînvie acel odiu contra Angliei, în care se resumă întreaga istoria Francei dela *Dugueselin* până la *Napoleon*. Unii au spus-o deja, că ura între Francezi și Englezi e firească, pe când între Francezi și Germani e cu totul meștesugită. Și într'adevăr făcând o comparație ne putem convinge. Cei-ce au scris contra Germanilor îndată după anul teribil au îngrămădit cele mai crude acuze, calumni și injurii; dar' se vedea că o fac fără convingere... Din contră când e vorba de Englezi strigătul de bătaie erump spontan, oareșcum vesel, din adâncul inimei. *Dumas* și *Verne* sânt în acest punct tot așa de sinceri ca și vechiul cântec despre *Jeanne d'Arc*. Este un element acesta vrednic de a ținè cont de el pentru istoria veacului viitor«.

Recensentul scriind acestea nu știa încă despre visita împăratului german pe bordul *Iphigeniei*, la Bergen, și nici despre cordialul schimb de depeși; dar' le-a prezăcut, dacă nu prezis, cum și urmările acestei importante apariții. Ura dintre Germani și Francezi s'a înecat în Ocean, la portul din Bergen. Cel puțin s'a răcit foarte mult.

Apropos de ură recensentul mai face o observare, bună să ni-o însemnăm mai ales noi, Români. El zice despre romanul lui *Rosny*:

»Vi-s'ar părè, într'adevăr, că urește prea mult pe Englezi; dar' azi se știe că *patriotismul e făcut dintr'o ură viguroasă*, și numai din această ură își trage forța și strălucirea«.

Ori-cât de trist ar părè acest adevăr în lumina umanismului, e totuși un mare adevăr. Ura e mai puternic motor, mai impulsivă și mai activă în masse, decât iubirea... Istoria noastră însăși o dovedește.

»Teoria iubirei universale — încheie recensentul »*Revistei*« romane — și a înfrățirii sentimentale, conduce la politica *celuialtal obraz*«. (Dacă 'ți-a dat o palmă peste obraz, întindeți și pe celalalt) o politică aceasta foarte bună pentru Monaco... și pentru Italia!

Am putè zice și pentru — alte țeri, și popoare....

Din »*Revista Reviztelor*« notez următorii titli:

»Sfârșitul crizei austro-ungare«, de *Raoul Chèlard* (»*Revue britannique*« nr. din Iunie). Ministerul Szèll de *Marcel Rouffie* (*Question diplomatique*, 1 Iunie).

O crisă religioasă (în Anglia) de *P. Berger* (»*Revue de Revues*«, 1 Iunie).

Bilanțul secolului care moare, de *Ercole Vicazi* (»*Vita Internazionale*«, 20 Iunie).

Panama și Nicaragua (E vorba de reluarea proiectului de canal Panama) de *Robert de Normand* (»*Revue de Rev.*«, 15 Iunie).

De prima puerorum *institutione* apud *Romanos*, auctore *J. Jachino* »*Vox Urbis*«, revistă lalinească în Roma, 1 Iunie).

»*Știința și credința*«, conferință de *Luigi Luzzati*, care a avut larg ehou în toată lumea. (»*Nuova Antologia*«, 16 Iunie). Vom face-o cunoscută în resumat.

Probleme de *elism* la *Macedoni*, de *N. G. Chatzidakis* (*Athina* vol. 11 fasc. 2). Autorul vrea să dovedească că toate popoarele din Macedonia sânt Greci, și toate limbile *dialecte grecești*.

— *Tolstoi* și literatura evanghelică a secol. XIX, de *Zino Zini* (*N. Antol.*, 1 Iunie).

Dintre revistele române numai »*Convorbirile literare*« sânt trecute în această revistă cu câțiva articoli: *Dihorul* (nuevel), *Cronicarii moldoveni de Gâdeu*, și *Priviri asupra filosofiei upanisadelor* de *T. Antonescu*.

Eată câteva spicuri dintr'un singur număr al unei singure reviste. Câte nu s'ar putè face, dacă am avè și noi reviste mai îngrijite!

Dr. E. D.

INFORMAȚIUNI.

Discurs de recepțiune. A apărut *Discursul de recepțiune*, pronunțat la Academia Română, de *I. Kalinderu*. »*Zeitschrift für Staats- u. Volkswirtschaft*« din Viena scrie despre el următoarele:

»Academia Română a ales ca membru în locul episcopului *Melchisedec*, pe *Ioan Kalinderu*, doctor în drept dela Paris, pentru feluritele sale merite în dezvoltarea culturală a României, precum și pentru multele sale lucrări prețioase, lucrări mai mult de o natură juridică-politică și istorică.

Discursul de recepție este dedicat descrierii activității predecesorului seu, și *Dem. Sturdza*, care a fost până de curând ministru-president, a salutat pe noul membru. — *Discursul* lui *Kalinderu* este în același timp o descriere interesantă a neînțelegerilor de drept bisericesc din ierarhia ortodoxă.

Monumentul academicianului Brândza. Dl *Cadorin*, un tânăr sculptor bucureștean de mare viitor, a făcut un foarte reușit medalion de bronz la mormântul regretatului Dr. *Brândza*, fost profesor universitar, director al institutului botanic din București și membru al Academiei Române.

Povești populare de cuprins moral, culese de *S. Teodorescu-Chirilca*. Editura librăriei *Ciureu* în Brașov. Preț 8 cr.

»*Trei Doctori*«, comedie într'un act, localisată din limba germană de *Virginia A. Vlaicu*. Preț 20 cr. și

»*Pălăria ciasornicarului*«, comedie într'un act de d-na *Emilia de Girardin*, localisată de *A. G. N.* Preț 25 cr.

Ambele sânt edate de »*Societatea pentru crearea unui fond de teatru român*«, formând nr. 5 și 6 din biblioteca teatrală edată de această societate.

Sosiți în Sibiu.

La 18 Iulie n. 1899.

Hotel »*Impăratul Romanilor*«: *Camila Gyarmathy*, *Isabela Gyarmathy*, din Aiud, *Mărginean* din Fofeldea, *privatieri*; *Dan*, prototop din Făgăraș; *Hübner*, inginer sup. din Budapesta; *Alexandrescu*, jude din Craiova; *Kurmes*, hotelier din Bran; *Brekner*, fabricant din Tirgul-Murșului; *Kövessy*, *Schön*, din Budapesta; *Meisl*, *Rosenberg*, din Viena, *Fleischer* din Arad, *Jockl*, *Szics*, *Rosenthal*, *Weintraub*, *Jokl*, din Cluj, *Albu* din Drăgășani, comercianți.

Hotel »*Neuriner*«: *Trandafir*, privatier din Cartesana; *contele Bethlen*, *contele Beldi*, *voiajori*, *Czervinsky*, comerciant, din Budapesta; *Kohut*, comerciant din Viena.

Hotel »*Melzer*«: *Hientz*, preot din Șomârțin; *Wurm*, liferant de lemne din Sighetul-Marmafiei; *Rosenberg*, oficial din Făgăraș; *Olpitz*, sublocotenent din Brașov.

Hotel »*Habermann*«: *Bablovitz*, petrar din Rinnic; *Brekner*, proprietar de mori din Păuca.

Bibliografie.

Manual complet de agricultură rațională.

De Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala de la Ferăstrău și la seminarul Nifon Metropolitul.

pentru usul scoalelor speciale secundare și superioare de agricultură, seminarilor, școale normale, studii particulare și de consultat pentru apurătorii practici.

Cartea a fost agrobată de ministerele agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor și subvenționată de Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român din Sibiu, de Reuniunea agricolă a comitatului Făgăraș și numeroase alte societăți științifice și economice.

Lucrarea cuprinde 4 părți: Cartea I. AGROLOGIA sau agricultura generală — 33 coale de tipar, având 217 figuri intercalate în text. Costă 5 coroane sau 7 lei.

Cartea II. FITOTECHNIA SAU CULTURA SPECIALĂ A PLANTELOR, împreună cu fânțele și pășunile — 38 coale de tipar cu 202 figuri în text. Costă 10 lei sau 8 coroane.

Cartea III. ZOOTECHNIA SAU CULTURA VITELOR, împreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lânii, peste 30 coale de tipar, cu vre-o 200 figuri în text, diferite rase și specii de vite domestice, copiate după natură. (Se află sub tipar și va apărea până la finele lui Martie v.) Costă 10 lei sau 8 coroane.

Cartea IV. ECONOMIA RURALĂ. (Va apărea mai târziu).

Cartea este în 4 volume mari deosebite, formând însă un singur tom și cuprinzând tot ceea ce privește agricultura, atât din punct de vedere științific, cât și practic, este scrisă într-un limbaj ușor, popular, cu terminii culeși din însuși graiul poporului agricultor. Ea se deosebește în mod esențial de produsele literare similare, apărute până acum în limba română, prin varietatea și cuprinsul ei, căci este cea dintâi carte de specialitate, care ia concurență cu cele mai bune lucrări germane și franceze. Toate societățile literare naționale și revistele de specialitate au recunoscut unanim valoarea ei.

Ea umple un mare gol în literatura română de specialitate și n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui agricultor practic, mare și mic, cum nici din bibliotecile școlare și ale Reuniunilor culturale și economice. Prețul, față de sacrificiile făcute de autor în adunarea materialului și munca depusă, este moderat.

Se află de vânzare la autor, București, strada Tudor Mihu 25 și la Tipografia noastră.

La Tipografia, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. fl. 1.—
Tărănușa. Cântec popular pentru voce și pian de Costache Moinaru. —50
Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nițescu. —75
La fine copilărie dragă. Romanță de Dorianu. —50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann. —50
La blonde. Polca mazurca pentru piano de Sigismund Paulmann. —50
Turda. Marș patriotic de Paulmann. —25
Hora reginei. De Sig. Paulmann. —25
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann. —25
Marș turcesc. De Sig. Paulmann. —25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa. Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirillo. —50
Sărba ofițerilor. De C. Dimitrescu. —50
La fille du Marin Vals de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps Linijste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide. —75
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo. —75
Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo. —75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. —25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. —1.—
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. —50.—
Iubileul. Marș de Gh. Fontino. —75.—
Surorile. Horă de Gh. Fontino. —50.—
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu. —50.—
Zăphir. Polca mazurca de G. Ionescu. —75.—
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel. —50.—
Pas de quatre original. De Mayer Lutz Gavotte de la Princesse Marie. de Michel Margaritescu. —75.—

La comanda din afară se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expedite recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

DIN TAINILE VIETEII

de MARGARETA MOLDOVAN.

Despre novelele și schițele apărute sub acest titlu Gazeta Transilvaniei publică o dare de seamă, în care între altele se scriu următoarele:

>Novelele și schițele d-nei M. Moldovan imi par niște mici ochiri din viață — ochiri duioase și dragălașe, și din viața autoarei și din viața altora. În aceste novele și schițe, mai în toate, întâlnim suflete blânde muncite de dorul fericii, de dorul binelui, ce nu vine, ce nu urmează, ce nu se împlinește; căci >zădarnic cauți aceea ce nu 'ți-e scris să ai. Ni-se descrie iubirea de mamă: puternică, sfântă, duioasă, gingașe, dar' și dragostea păcătoasă — și aceasta într'un chip fin și moralizator.

>Tribly, senzaționalul roman de George du Maurier, tradus de curând în românește de >Afin dela Tuscia se află de vânzare și la librăria noastră

E un volum de 336 pagini, tipărit frumos pe hârtie fină, și elegant ajustat; foarte potrivit cadou de ocazie Costă numai un florin (2 coroane).

>Naționalitatea. Societatea noastră >Tipografia a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre >Naționalitate. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nsotri limbajul frumos în care >Rosmarin al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în >Tribuna s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Această a împlini-o >Tipografia: cănn a retipărit articolul din >Tribuna în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria >Tipografia societate pe acțiuni în Sibiu.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 18 Iulie n. 1899.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Camp, 9.36, vënd. 9.42; Lire turcești, —, —, —; Imperial (15 R' aur), 18.92, 19.—; Ruble rusești 100 à, 126.50, 127.87; Galbeni, 5.62, 5.66; Napoleon-d'ori, 9.50, 9.66; 100 Marce germane, 58.62, 59.—; Livre sterling, 11.95, 12.05

Bursa de Budapesta.

Din 15 Iulie n. 1899.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 4%, 119.95; Renta ung. v. c. 4%, 96.90; Imp. val. cor. 6%, 119.25; Imprumutul căilor ferate ung., 120.—; Bonuri rurale ung., 95.75; Bonuri rurale croate-slavone, 96.75; Obligățiunile desp. regalilor, 100.50; Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, 188.50; Renta de hârtie austriacă, 102.50; de argint austriacă, 100.25; de aur austriacă, 123.50; Losuri austriace din 1860, 160.25; Acțiunile băncii austro-ungare, 910.—; de credit ung., 888.—; de credit austr., 880.70; Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“, 102.—; Argintul, 98.75; Galbeni împărătești, 5.66; Napoleon-d'ori, 9.56; Marci 100 imp. germane, 58.90; London 10 Livre sterlingi, 120.57%

Bursa de Viena.

Din 15 Iulie n. 1899.

Table with 2 columns: Renta de aur 4%, 119.25; Renta ung. v. c. 4%, 120.—; Imprumutul căilor ferate ung., 120.25; Bonuri rurale ung., 98.—; Bonuri rurale croate-slavone, 98.75; Renta de hârtie austriacă, 100.40; de argint austriacă, 100.20; de aur austriacă, 119.20; Losuri austriace din 1860, 138.50; Acțiunile băncii austro-ungare, 910.—; de credit ung., 888.—; de credit austr., 880.70

Bursa de București.

Din 30 Iunie v.

Table with 2 columns: 5% Renta perpetuă, 85; 5% am. 1881 101 1/2, 94; 5% am. 1892 100 1/2, 94; 5% am. 1898 100 1/2, 94; 5% am. 1894 88 1/2, 867; 4% am. 1889 89 1/2, de scont; 5% am. 90.94 98 1/2, 388; 5% am. 1896 92, 452; 4% am. 1898 92, 466; Convertite rurale, —; 5% Obl. c. B. 1888 —, Construcții, 85; 4% am. 1890 —, Basalt artificial, —; 5% am. 1895 —, Tramv. nou, —; 5% Fonc. rur., 97, Baia centrală, 182

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balfes. Proprietar: Pentru >Tipografia, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Un culegător-tipograf cu purtare bună și bine instruat în culegătorii pentru accidente și comprese, află imediat, sigură și durabilă ocupație în atelierul „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu. Oferte sunt a se trimite la administrația ziarului „Tribuna“.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu. Studii Literare de Teodor Raica, profesor de liceu. Cuprinzând: O gramatică-parodie. Veacul al XVI-lea. Codrul frate cu Românul. Monografia prepoziției „de“ O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români. Prețul numai 75 cr. Se poate procura dela Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu. Poeziile mult iubitului și originalului poet George Coșbuc, se află de vânzare la „Tipografia“, pe lângă prețurile originale și anume: „Balade și Idile“ (editura Librăriei Sococ & Comp., 1893) f. 1.50. „Fire de tort“, versuri (ca continuare la „Balade și Idile“), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 f. 1.25. La comanda, care sunt a se adresa „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu. „Istoria Transilvaniei“ de George Barițiu. Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum cu preț redus! Volumul I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Volumul II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Volumul III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opul întreg: broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șase florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60. Această carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu. A eșit de sub tipar: Însoțirile de credit împreunate cu acțiuni de consum, de vânzare, de vilerzi, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase. Îndreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de F. W. RAIFFEISEN. Edițiunea a V-a. Traducere autorizată de Dr. Aurel Brote, directorul băncii gen. de asigurare n. „Transilvania“ EDITURA „Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“ (280 pagini mar). Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. comandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

LOSURI de ale expoziției economice din Seghedin. Câștigul principal prețuește: 50.000 coroane. Mai multe câștiguri în preț mai mare și mai mic. De tot 1006 câștiguri în preț de 100.000 cor. La dorință toate câștigurile se răscumpără în bani, pe lângă detragerea de 20%, la „Hermes“, casă de schimb generală ungară, societate pe acțiuni, Budapesta, V., strada Dorothea nr. 8, ori la banca industrială și comercială în Seghedin. — Ambe aceste institute sânt aplecate a răscumpăra câștigul principal în preț de 50.000 coroane, nu numai în bani gata pe lângă detragerea alor 20%, ci la dorință și prin o moșioară de model, situată în jurul Seghedinului, aranjată excelent și în preț egal cu câștigul. Sortirea se va face în Seghedin la 10 Septemvrie 1899, seara la 6 ore. Un los costă 20 cruceri. Losuri se capătă la toate bancele și casele de schimb, în tutungerii și localuri de vânzare. Cei cari doresc a vinde losuri mai departe, binevoiască a se adresa la aranjatoarea expoziției: [212] 1-4 Asociația regnicolară a reuniunilor agricole, Budapesta, Körttelek, Üllői-út 25.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“. 1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 5. Păcală și Tandăk. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 8 bani. 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani. 7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani. 9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani. 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 8 bani. 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 13. Răstăm de mamă. Legendă populară din giurul Năstăduului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani. 14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani. 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 18. Căldărușa cu trei pictoare. Poveste franceză de Eleonora Tânăseacu, după A. Gevrey. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 19. Cenzușca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 20. Un pețitor îndărătnic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbu. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani. 24. Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 40 bani. 25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani. 26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani. 27. Vecinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani. 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 29. Sgărățitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. 30. Lumea proșturilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 31. Născuț-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani. 34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 36. Raba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani. 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulin. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani. 40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani. 41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani. 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani. 43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. 44. Rușalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani. 45. Roma învinșă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani. 46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU. Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator Al. Vlăhuță, se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume: „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50 „Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75 „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. fl. 64 cr. „Din goana vieții“, ediția III. (1895). fl. 1.75. „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr. „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr. „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25 Cel mai nou volum de nuvele: „În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.— Comanda se adresează: „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.